

„A nevelésben a kisgyermekkor sokkal fontosabb a következő éveknél. Amit ez a kor elront vagy elmulaszt, később helyre hozni nem lehet. Ezekben az években eldőlt az ember sorsa jóformán egész életére.” (Kodály Zoltán)

A TÖRÖKMÉZ BÖLCSŐDE

HELYI SZAKMAI PROGRAMJA

Fenntartó:	II. kerületi Önkormányzat Képviselő testülete 1024 Budapest, Mechwart liget 1.
Intézmény neve:	Törökméz Bölcsőde
Intézmény címe:	1022 Budapest, Törökvész út 22-24.
Telefon/ fax:	06-1-326-5358
Programfelelős:	bölcsődevezető
A szakmai program Érvényességi terület:	Törökméz Bölcsőde
Érvényességi idő:	2023. szeptember 1. - visszavonásig

Tartalomjegyzék

1.	Ellátandó célcsoport és ellátandó terület jellemzői	2
1.1.	Helyzetelemzés	2
1.1.1.	A II. kerületi bölcsődék belső strukturális felépítése	2
1.1.2.	A bölcsődénk bemutatása	2
1.1.3.	A szolgáltatás területe, a szolgáltatást igénybe vevők célcsoportja és az ellátandó terület jellemzői	3
1.1.4.	Az ellátás igénybevételének módja, a szolgáltatásról szóló tájékoztatás helyi formája	3
2.	Bölcsődénk nevelési célja, feladatai:	4
2.1.	Bölcsődénk pedagógiai hitvallása	8
2.2.	Bölcsődénk minőségpolitikája	9
2.3.	Bölcsődénk sajátosságai, szakmai programjának konkrét bemutatása	10
2.4.	Sajátos nevelési igényű gyermek gondozása nevelése bölcsődénkben	10
3.	A bölcsődei élet megszervezésének elvei és módszere	11
3.1.	A napirend kialakítása	13
3.2.	A korosztályra kifejlesztett korszerű táplálkozás	14
3.3.	A jó tárgyi felszereltség	15
4.	Képzések továbbképzések és az egyéni szakmai fejlődés biztosítása	16
5.	Kapcsolattartás	16
6.	Az ellátottak és a szolgáltatást végzők jogainak védelme	18
7.	Dokumentáció	21
8.	Ellenőrzés értékelés rendszere	22
	Mellékletek	23

Az Intézmény munkáját és a szakmai programját meghatározó jogszabályok

- ENSZ Emberi jogok nyilatkozata
- 1991. évi LXIV törvény ENSZ Egyezmény a gyermekek jogairól
- Az Európai Tanács Miniszterek Bizottsága Rec. (2002) 8-as ajánlása a tagállamok számára a napközbeni kisgyermekellátásról
- 1993. évi III. törvény: a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról
- 1997. évi XXXI törvény : A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról (továbbiakban: Gytv.)
- 1998. évi XXVI. törvény a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról.
- 15/1998. (IV.30.) NM rendelet: a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működési feltételeiről
- 328/2011. (XII. 29.) Korm. Rendelet: a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások és gyermekvédelmi szakellátások térítési díjáról és az igénylésükhöz felhasználható bizonyítékokról
- 369/2013. (X.24.) Korm. rendelet a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltató és hálózatok hatósági nyilvántartásáról és ellenőrzéséről
- 235/1997. (XII. 17.) Korm. rendelet a gyámhatóságok, a területi gyermekvédelmi szakszolgálatok, a gyermekjóléti szolgálatok és a személyes gondoskodást nyújtó szervek és személyek által kezelt személyes adatokról
- 9/2000. (VIII.4.) SzCsM rendelet: a személyes gondoskodást végző személyek továbbképzéséről és a szociális szakvizsgáról
- 8/2000. (VIII. 4.) SzCsM rendelet a személyes gondoskodást végző személyek adatainak működési nyilvántartása
- 37/2014.(IV.30.) EMMI rendelet a közzétételre vonatkozó ajánlásokról
- Módszertani levél: A bölcsődei nevelés- gondozás szakmai szabályai, 2023.

A Törökméz Bölcsőde adatai

Intézmény megnevezése:	Törökméz Bölcsőde
Címe:	1022 Budapest, Törökvész út 22-24.
E-mail cím:	torokmez@iikeruletibolcsik.hu
A programért felelős neve:	Tormáné Szamos Gabriella
Férőhelyek száma:	100 fő–8 csoport
Ellátási formák:	alapellátás időszakos gyermekfelügyelet, korai gondozás, nevelés
Ellátási terület:	Budapest Főváros II. kerületének lakóközrete, lakóhely hiányában tartózkodási engedéllyel rendelkező családok számára

1. Ellátandó célcsoport és ellátandó terület jellemzői

1.1. Helyzetelemzés

1.1.1. A II. kerületi bölcsődék belső strukturális felépítése

A II. kerületben a bölcsődék egyesített bölcsődei formátumban működnek. Élén az egyesített bölcsődevezető áll, aki szervezi, irányítja, koordinálja, ellenőrzi a bölcsődék munkáját. Gondoskodik a 15/1998. (IV.30.) NM rendeletben meghatározott dolgozói létszámminimumokról és képesítési előírásoknak való megfelelésről. A költségvetés keretein belül tervezi és biztosítja a bölcsődék működéséhez szükséges anyagi erőforrásokat. Éves munkatervet és munkatervi beszámolót készít a fenntartó számára. Szakmai irányelveket, célokat meghatározza, statisztikai (KSH Elektra, OM, TEVADMIN) és egyéb jelentési kötelezettségeinek eleget tesz.

1.1.2. A bölcsődénk bemutatása

Bölcsődénk a II. kerület központi, zöldövezeti részében, a Rózsadombon található. Autóval vagy tömegközlekedési eszközökkel egyaránt jól megközelíthető a környéken lakók vagy a munkába erre járók számára.

Az épület 1978-ban tőpusterv alapján épült a kerület lakóinak és vállalatainak támogatásával, összefogásával. Az akkor korszerűnek számító bölcsőde az évek során egyre többször javításra, felújításra szorult, hat csoportszobája pedig kevésnek bizonyult a jelentkezők fogadására. 2013-ban az önkormányzat megnyert egy európai uniós pályázatot, s így sor kerülhetett bölcsődénk teljes felújítására, akadálymentesítésére és egy gondozási egységgel való bővítésére. Ennek köszönhetően ma már 8 csoportszobában, 100 férőhelyen várjuk a gyerekeket. 7 csoportunkban alapellátást biztosítunk 86 fő számára, 1 csoportunkban pedig szolgáltatásként időszakos gyermekfelügyeletet nyújtunk, naponta max.14 főnek.

Csoportszobáink nagy része közvetlenül kapcsolódik a teraszhoz és a füvesített játszókerthez, ahol homokozók, pancsolók, csúszdák, mászóakák, s más telepített fajták várják a gyerekeket.

Amikor a szabad levegőn tartózkodáshoz kedvezőtlen az időjárás, valamint az őszi-téli időszakban a sósobában játszhatnak csoportonként a gyerekek.

Az átépítés során fejlesztő szoba is kialakításra került, lehetőséget teremtve arra, hogy a sajátos nevelési igényű, illetve fejlesztésre szoruló gyermekekkel a gyógypedagógusok a szülők munkaidejében, nálunk tudjanak foglalkozni.

A bölcsőde szomszédságában óvoda működik, mely nem csak a családok számára praktikus, de jó lehetőséget kínál a megfelelő óvoda-bölcsőde kapcsolat kialakítására is.

1.1.3. A szolgáltatás területe, a szolgáltatást igénybe vevők célcsoportja és az ellátandó terület jellemzői

Az utóbbi évtizedek változásai megnehezítik a családi funkciók megfelelő ellátását. A kisgyermekes családokat segítő gyermeknevelési támogatások (szülési szabadság, Gyed, Gyes, stb.) ugyan lehetőséget biztosítanak arra, hogy az anyák otthon gondozzák, neveljék gyermekeiket, de a családoknak csak kis hányada engedheti meg az egykeresős megélhetést. A fiatal házaspárok számára igen súlyos terhet jelent a lakáshoz jutás, biztonságuk megalapozása és a munkahely megtartása.

Az alapellátás keretében elsősorban a már dolgozó, vagy a munkaerő piacra visszatérni kívánó szülők gyermekeinek nyújtunk ellátást. A szülők jelzései azonban azt mutatják, hogy alkalmanként vagy bizonyos rendszerességgel azoknak a családoknak is szükségük lehet bölcsődei ellátásra, akik nem igényelnék a mindennapos elhelyezést, vagy rászorultság hiányában nem nyertek felvételt alapellátásba. /anya kistestvérrel otthon, szakképzés, továbbképzés, álláskeresés, részmunkaidő stb./

Ezen igények kielégítésére hoztuk létre **gyermekfelügyeleti csoportunkat**, ahol a szülők elfoglaltságuktól függő rendszerességgel és időtartamban kérhetik gyermekük elhelyezését. A felügyeleti csoport életre hívása mindezekon kívül összhangban van azzal a nem elhanyagolható pszichológiai kíváncsisággal is, mely szerint 0-3 éves korig kiemelten fontos az intenzív anya-gyermek kapcsolat. A heti néhány alkalommal igénybe vett szolgáltatás továbbra is elegendő teret hagy a kapcsolat ápolására.

A szolgáltatás díját az önkormányzat rendeletben szabályozza.

1.1.4. Az ellátás igénybevételének módja, a szolgáltatásról szóló tájékoztatás helyi formája

- A bölcsődei szolgáltatás iránt érdeklődőket egész évben személyesen és a kerület honlapján (www.iikeruletibolcsik.hu) folyamatosan tájékoztatjuk, a bekerüléssel kapcsolatos feltételekről és bölcsődénkben folyó eseményekről. A gondozási év, szeptember 1-től augusztus 31-ig tart. A következő gondozási évre a beiratkozás minden év május első hetében történik, de üres férőhely esetén év közben is felvételre kerülnek azok a gyermekek, akik már jelentkeztek hozzánk, de első körben férőhely hiányában elutasításra kerültek, vagy év közben a gyermekjóléti szolgálat kéri a gyermek napközbeni ellátását.
- Bölcsődénk a gyermekek napközbeni ellátása keretébe tartozó elvi, módszertani feladatok szellemiségében működik. Az intézménybe elsősorban a dolgozó szülők, - ideértve a gyermekgondozási díj folyósítása melletti munkavégzést is - gyermekei járnak.

Bölcsődei felvétel során előnyben kell részesítenünk:

- a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermeket,

- a három vagy több gyermeket nevelő családban élő gyermeket,
- az egyedülálló szülő által nevelt gyermeket,
- a védelembe vett gyermeket,
- Védelembe vétel esetén a települési önkormányzat jegyzője kötelezi a szülőt, hogy folyamatosan vegye igénybe a gyermekek napközbeni ellátását.

A törvény lehetőséget ad a sérült gyermekek integrált gondozására, nevelésére, valamint, ha lehetőség van rá, szolgáltatások működtetésére is.

A gyermek felvételét kérheti a szülő, a gondviselő, valamint az ő hozzájárulásával a körzeti védőnő, a háziorvos, családgondozó, a korai fejlesztő gyógypedagógusa és a gyermekjóléti szolgálat, valamint a gyámhatóság. Védelembe vétel esetén a települési önkormányzat jegyzője kötelezi a szülőt, hogy folyamatosan vegye igénybe a gyermekek napközbeni ellátását.

• ***Bölcsődénkbe a felvételt nyert családokat tájékoztatjuk a:***

- az ellátás feltételeiről,
- az intézmény által vezetett személyes nyilvántartásokról,
- az érték és vagyonmegőrzés módjáról,
- az intézmény házirendjéről, a napirendről,
- a panaszjog gyakorlásának módjáról,
- a fizetendő térítési díjakról.

A tájékoztatást követően az ellátásra jogosult gyermek törvényes képviselője megállapodást köt az intézménnyel, melyben egyben nyilatkozik, hogy az általa megadott személyes adatok a valóságnak megfelelnek, és ha abban változás áll be azt köteles jelezni, valamint az ellátásról a tájékoztatást megkapta.

• ***A bölcsődei ellátás megszűnik:***

- Az óvodai nevelésre nem érett gyermek esetén, ha a gyermek a harmadik életévét betöltötte, de testi vagy szellemi fejlettségi szintje alapján még nem érett az óvodai nevelésre és óvodai jelentkezését a bölcsőde orvosa nem javasolja, bölcsődében gondozható negyedik életévének betöltését követő augusztus 31-ig.
- A sajátos nevelési igényű gyermek bölcsődei nevelésben, gondozásban legfeljebb annak az évnek az augusztus 31. napjáig vehet részt, amely évben a hatodik életévét betölti.
- Ha a harmadik életévét - január 1-je és augusztus 31-e között tölti be, az adott bölcsődei nevelési év végéig, - ha szeptember 1-je és december 31-e között tölti be, a következő bölcsődei nevelési év végéig.

2. Bölcsődénk nevelési célja, feladatai:

Célunk, hogy rugalmasan, a családok igényeinek megfelelően nyújtsuk szolgáltatásainkat, melyek alapja a kisgyermek tisztelete és szeretete.

Törekszünk arra, hogy családias, jó bölcsődei légkört teremtsünk, ahol nem csak a gyermekek, hanem a felnőttek is jól érzik magukat, és sajátjuknak tartják-vallják munkahelyüket.

Fontos számunkra, hogy a szülők biztosak lehessenek abban, hogy gyermekeik minden napjukat nyugodt, biztonságos környezetben töltik, ahol szakmailag felkészült kisgyermeknevelők várják őket.

Nem csak óvjuk, vigyázzuk a ránk bízott gyermekeket, hanem igyekszünk hozzájárulni egészséges testi, szociális és érzelmi fejlődésükhöz is.

A kisgyermek ebben az életszakaszban a legsérülékenyebbek, erősen függnek a felnőttektől, ezért a kisgyermeknevelő személyisége meghatározó. Fontos tehát, hogy bölcsődei gondozásukat, nevelésüket képzett, a korosztály sajátosságait jól ismerő szakemberek végezzék egyénre szabottan, kis létszámú csoportban, ahol kialakulhat a kisgyermeknevelővel a személyes, érzelmi biztonságot jelentő kapcsolat. Kisgyermeknevelőink a legújabb szakmai módszerek szerint dolgoznak, többek között fejlesztik a gyermekek kreativitását, alkotókészségét. Valljuk, hogy az első évek nevelő munkájának alapozó feladata van, mely a későbbiekben segíti a világ megismerését és a kötődések kialakulásának mélységét, minőségét.

Bölcsődénk feladata: A bölcsődénkbe járó gyermekek testi és pszichés szükségleteinek kielégítése, a fejlődés elősegítése. A családban nevelkedő 0-3 éves korú, gyermekek napközbeni ellátása, szakszerű gondozása és nevelése a minőségpolitikai célok és a gondozási-nevelési elvek maximális alkalmazásával.

Amennyiben a gyermek még nem érett az óvodai nevelésre, szülők kérésére és a szakemberek (orvos, szaktanácsadó, bölcsődevezető, gyógypedagógus) javaslata alapján a gyermekek 4. életévének betöltését követő augusztus 31-ig tovább gondozható a bölcsődében. Feladataink ellátása közben kiemelten figyelünk arra, hogy a Bölcsődei Alapprogramban meghatározott alapelveket beépítsük mindennapi munkánkba, hiszen csak így tudunk megfelelni a szakmai elvárásoknak, valamint így tudunk leghatékonyabban segítséget nyújtani a családoknak.

A feladat ellátása során a Bölcsődei Alapprogram előírja számunkra, a:

- **A család rendszerszemléletű megközelítésének elvét**, melyet mi azért tartunk nagyon fontosnak, mert tudjuk, a kisgyermek fejlődését akkor tudjuk a legjobban segíteni, ha az egész családot megismerjük, ha képet kapunk arról, hogy a család milyen nevelési elvet vall, milyen nevelési légkört tud biztosítani és milyen mintát lát otthon a gyermek. A gyermek viselkedést csak akkor tudjuk pontosan megérteni, ha ismerjük a családok erősségeit, esetleges hiányosságait és így tudjuk a legjobban továbbsegíteni a fejlődésüket. Bölcsődénkben kiemelten foglalkozunk a kisgyermek családjaival, valamint a családokkal fontosnak tartjuk a folyamatos kapcsolattartást, tájékoztatást.
- **A koragyermekkorai intervenciós szemlélet befogadását.** A koragyermekkorai intervenció magában foglal minden olyan tevékenységet, amely a kisgyermek sajátos szükségleteinek meghatározását és figyelembevételét szolgálja. Nekünk, bölcsődei szakembereknek tisztában kell lennünk azzal, hogy a gyermekek fejlődési üteme eltérő, van, aki gyorsabban, van aki kicsit lassabban fejlődik az átlagosnál, van akinél előfordul átmeneti megakadás, lassulás, melyre oda kell figyelni, hiszen ezek a megakadások hatással lehetnek a későbbi készségek, képességek fejlődésére. Ezért ezekben az időszakokban kiemelten fontos a preventív szemléletű beavatkozás, a szakemberek összefogása, együttműködése, hiszen sok esetben az időben megkezdett fejlesztéssel az is elkerülhető, hogy a kisgyermek SNI státuszba kerüljön.
- **A családi nevelés elsődleges tisztelete** azért is fontos nekünk, hiszen a szülőknél, a családnál jobban nem ismerheti senki a gyermeket és az ő hagyományait, szokásait nekünk tiszteletben kell tartani. Figyelembe kell vennünk és a lehetőségekhez képest el kell fogadnunk különböző kultúrák nevelési elveit, hiszen egyre többen vannak más nemzetiségű családok bölcsődéinkben. Természetesen, ahol szükség van arra, hogy kompenzáljuk a családi nevelési

hiányosságokat, azt meg kell tennünk és ha lehetőségünk nyílik arra, akkor segítséget is nyújtunk a családoknak nevelési problémák megoldásához.

- **A kisgyermeki személyiség tisztelete** elengedhetetlen mindenkinek, aki kisgyermekkel foglalkozik, hiszen tudjuk, mindenki önálló egyéniség, mindenkinek egyéni szükséglete van és mindenkit megillet az egyéni bánásmód, és a személyiségének tiszteletben tartása, ezért figyelmet kell fordítani az etnikai, kulturális, vallási, nyelvi, nemi, valamint fizikai és mentális képességbeli különbségek iránti tolerancia kialakítására.
- **A kisgyermeknevelő személyiségének meghatározó szerepe van,** hiszen ő jól ismeri a bölcsődés korú gyermekek életkori sajátosságait, és ő az, aki személyiségén keresztül hatni tud a kisgyermekekre és családjaikra. A kisgyermeknevelőnek ismernie kell a kompetenciahatárokat, kellő önismerettel, magas szintű társas készséggel kell rendelkeznie, hogy hivatását megfelelően el tudja látni. A kisgyermeknevelőink rendszeresen vesznek részt továbbképzéseken, melyek hozzájárulnak szakmai tudásuk fejlődéséhez, valamint támogatjuk őket abban is, ha szeretnék felsőfokú intézmény keretein belül tanulni.
- **A biztonság és a stabilitás megteremtése.** Tisztában vagyunk azzal, hogy a gyermekek számára milyen fontos az, hogy biztonságban érezzék magukat. A családból kikerülve és egy új környezetbe való beilleszkedésnél ez a biztonságérzés sérül, ezért fontos számunkra, hogy ezt a folyamatot megkönnyítsük, lerövidítsük. Amivel mi segíteni tudjuk ennek a folyamatnak a megkönnyítését, az a szülővel történő fokozatos beszoktatás menetének alkalmazása, a „saját” kisgyermeknevelő rendszer, a felmenőrendszer, a csoport és a hely állandóságának a biztosítása. A napirend folyamatosságából, az egyes mozzanatok egymásra épüléséből fakadó ismétlődések tájékozási lehetőséget, stabilitást, kiszámíthatóságot eredményeznek a napi események sorában, növelik a gyermek biztonságérzetét. A biztonság nyújtása természetesen magában foglalja a fizikai és a pszichikai erőszak minden formájától való védelmet is. A kisgyermek új helyzetekhez való hozzászoktatása segíti az alkalmazkodást, a változások elfogadását, az új dolgok megismerését, a szokások kialakulását.
- **Fokozatosság megvalósítása** a bölcsődei nevelés összes területét érintő változás esetén kiemelt jelentőségű. A gyermekek új helyzetekhez való fokozatos hozzászoktatása segíti az alkalmazkodást, az új dolgok, helyzetek megismerését, a szokások kialakulását és a változások elfogadását.
- **Egyéni bánásmód érvényesítése,** szakmai munkánk egyik fontos alapja, hiszen még az azonos korú gyermekek fejlődése és igénye között is nagy eltérések lehetnek. A mi elsődleges feladatunk és célunk, hogy kisgyermeknevelőink elfogadó, empátikus, hiteles nevelői magatartással forduljanak a gyermekek felé és vegyék figyelembe a kisgyermekek spontán érésének, egyéni fejlődésének ütemét, a pillanatnyi fizikai és pszichés állapotát, kompetenciáját, nemzeti/etnikai, kulturális és vallási hovatartozását.
Nagyon jól kell ismernünk a gyermekek egyéni szükségleteit és ehhez kell igazítanunk napirendünket, hogy meg tudjuk valósítani személyre szóló gondozást és segíteni tudjuk a gyermekek önállósodási törekvésüket, valamint a gyermekek érezzék, hogy a kisgyermeknevelőre mindig számíthatnak, ha szükségük van egy kis bátorításra, simogatásra, gondoskodásra. Fontos az is, hogy a felnőtt észrevegye és elismerje, ha sikerült felépíteni egy magas tornyot, vagy ha a helyére került egy-egy puzzle darab.
- **Gondozási helyzeteknek kiemelt jelentősége** van, hiszen ez sokszor egy bensőséges, intim helyzet, ahol a kisgyermeknevelő a gondozási folyamatok alatt, sok mindenre meg is „tanítja” a gyermeket. A bölcsődénkben a

kisgyermeknevelők törekednek arra, hogy a gondozási feladatokba bevonják a kicsiket is. Türelemmel kívárlják, míg a gyermek próbálkozik önállóan az öltözzéssel, evéssel. Nem sürgetve a gyermeket, lehetőséget biztosítanak számára, hogy egyedül oldja meg ezeket a feladatokat. Gondozásnál pozitív visszajelzésekkel erősítik a kisgyermek egészséges én képének kialakulását, valamint folyamatosan törekednek annak megerősítésére.

- **A gyermeki kompetenciakésztetés támogatása.** A gyermekek kíváncsiak, érdeklődők, szeretnék felfedezni a világot, szeretnék megismerni, mi hogy és miért működik és szeretnék kipróbálni, hogy nekik is sikerül e beindítani, összerakni, megszólaltatni azt a játékot, amit társaik oly nagy élvezettel használnak. Ehhez nekünk felnőtteknek kell megteremteni és biztosítani a nyugodt, biztonságos légkört, a változatos ingergazdag tárgyi környezetet, ahol a gyermekek élményekhez, tapasztalatokhoz juthatnak és átélhessék a spontán tanulás örömet és megmaradjon bennük a vágy, hogy felfedezze az őt körülvevő világot. Ehhez fontos, hogy ott legyünk a közelükben és ha valamiben elakadnak, elbizonytalanodnak, akkor egyből segítséget tudjunk nyújtani.

Az alapelvek betartásán túl a gondozás-neveléshez kapcsolódó feladatunk még, hogy:

- Minden csoport kialakulásakor, a beszoktatások, és a gyermekek fejlettségi szintjének megismerése után ki kell alakítani a csoport végleges napirendjét, melyet csak a bölcsődevezető jóváhagyásával lehet módosítani.
- A csoportok évszakokra lebontva tervet készítenek, melyben az évszakokhoz kapcsolódóan megtervezik a tevékenységformákat, mondókákat, énekeket, meséket stb.
- **Az egészséges életmód alakítása:** Az egészséges életmód biztosítása és az egészséges életmódra nevelés egyik fontos feladatunk. Ennek érdekében törekszünk arra, hogy évszaktól és időjárástól függően, de minél több időt tölthessünk a gyerekekkel a szabad levegőn változatos mozgási és játék lehetőséget kínálva számukra. A legkisebbek számára levegőztető ágy és kerti hempergő használatával biztosítjuk a **levegőzést**.

Az egészséges életmódra való törekvés másik fontos területe az **étkezés**, hisz tudományosan bizonyított, hogy a táplálkozási szokások kisgyermekkorban alakulnak ki, s az egész életre kiható ízlésformáló szerepük van. Bölcsődénkben dietetikus végzettségű élelmezésvezető állítja össze az étlapot és irányítja a gyermekek étkeztetését, melynek során az egészséges táplálkozás legkorszerűbb irányelveit és a csecsemő- és kisgyermek táplálás jogszabályi előírásait követjük. Célunk, hogy az általunk kínált étrend kielégítse a gyerekek energia- és tápanyagszükségletét és általa megismerhessék az egészséges táplálkozás alkotóelemeit. Az ételek korszerű konyhatechnikai eljárásokkal, a higiénés követelmények betartásával készülnek helyben konyhánkon. Mivel helyben készülnek az ételek, így könnyebben tudunk megfelelni a kisgyermekek egyéni igényeinek, szükség esetén diétát biztosítani az arra rászorulóknak. /pl. laktóz mentes, tej mentes, glutén mentes, tojás mentes diétát /

Sószobánkat heti két alkalommal, alcsoportonkénti beosztásban, 20-25 percig használják a gyerekek. Játshatnak a só homokozóban vagy asztali játékokkal. A sós levegő belégzése elsősorban a felső légúti megbetegedések megelőzésében, kezelésében fejti ki kedvező hatását.

- **Az érzelmi fejlődés és a szocializáció segítése**

- Mindenekelőtt nyugodt, derűs, barátságos légkör megteremtésére törekszünk csoportjainkban.
- A beszoktatást megelőzően lehetőséget kínálunk a bölcsődével való ismerkedésre, az úgynevezett „bölcsődekóstolató” alkalmával.
- Már ekkor elkezdhet kialakulni a kisgyermeknevelők és a családok között egy kölcsönös bizalomra épülő partneri kapcsolat, mely a gyermek számára is biztonságot nyújt.
- Fontos számunkra, hogy a kisgyermeknevelők és a gyermekek között elfogadó, szeretetteljes kapcsolat jöjjön létre.
- A csoport keretei között igyekszünk a gyermekek egyéni szükségleteit figyelembe venni, kielégíteni.
- Támogatjuk a nyitottságon, egymás elfogadásán, empátián alapuló társas kapcsolatok kialakulását.
- Megismertetjük, s igyekszünk betartani és betartatni a gyermekekkel a csoportban való együttélés szabályait.
- Minél több olyan lehetőséget teremtünk, ahol a gyermekek közös élményeket szerezhetnek társaik, kisgyermeknevelőik körében.

- **A megismerési folyamatok fejlődésének segítése**

- Törekszünk a gyermekek érdeklődésének felkeltésére és ébren tartására.
- Az ismeretek közvetítésekor figyelembe vesszük a gyermek fejlettségét, egyéni képességeit.
- A gyermekek érdeklődésének, fejlettségének megfelelő tevékenységeket kínálunk.
- Támogatjuk a gyermekek önállóságát, aktivitását, kreativitását.
- Az arra megfelelő helyzetekben lehetőséget adunk a döntésre, választásra.

2.1. Bölcsődénk pedagógiai hitvallása

A bölcsődénkben folyó nevelési munkánkat, a gyerekekkel történő kapcsolattartást az alábbi idézettel jellemeznénk:

„Minden gyermek egyedi, és mint ilyen, joga van elvárni személyisége tiszteletben tartását.

Szüksége van arra, hogy saját ritmusának megfelelően éljen és pihenjen.

Joga, hogy ne legyen mindig tiszta és tökéletes.

Joga van hibázni.

Szüksége van a feltalálásra és alkotásra.

*Szüksége van esztétikai érzelmekre.
Joga van bármiféle tudás megszerzésére.
/Celestin Freinet/*

Tudjuk, hogy a korai életkorban a családi minta a legmeghatározóbb, a bölcsődei nevelés pedig a kiegészítő, támogató, mintanyújtó szerepével megfelelő alapot biztosít a gyermek optimális fejlődéséhez.

Mi a bölcsődében dolgozó szakemberek valljuk, hogy csak nyugodt, derűs, szeretetteljes, légkörben felnövő gyermekekből válnak boldog, kiegyensúlyozott, a világra nyitott, érdeklődő, önállóan gondolkodni tudó emberek. A kisgyermek életében az első három év, az első közösség meghatározó, és jelentős szerepe van a gyermek későbbi személyiségfejlődésében. A kisgyermek ebben az életszakaszában a legsérülékenyebb testileg, lelkileg egyaránt, erősen függ a felnőttektől, ezért a kisgyermeknevelő személyisége meghatározó. Fontosnak tartjuk, a biztonságot nyújtó környezetet, melyben a legteljesebb odafigyeléssel óvjuk és vigyázunk a ránk bízott gyermekeket.

2.2. Bölcsődénk minőségpolitikája

Munkánkat elkötelezetten és felelősségteljesen az alábbi mottó szellemében végezzük:

*„A gyermek elfogadása szempontjából döntő fontosságú, hogy érezze, nem csak szeretik, de olyannak szeretik, amilyen.”
/Hermann Alice/*

Minőségpolitikai célkitűzéseink

- Bölcsődénk olyan, gyermekekre szabott gondozási nevelési elveket alkalmaz, melyek a bölcsődei ellátás területén a kicsik igényeit maximálisan kielégítik, és természetesen megfelelnek a bölcsődei gondozás–nevelés országos alapprogramjának. Mindezek feltétele a szakmai igényesség, mely elsősorban a kisgyermeknevelő képzettségén és nevelői attitűdjén alapul, valamint azon, hogy munkáját hivatásként szeresse és végezze.
- Fontos küldetésnek tekintjük a családok segítségét, a társadalmi igényekre való gyors reagálást, a fiatal anyák munkába állásának segítségét. A ránk bízott gyermekeket családias környezetben fogadjuk, és sok szeretettel vesszük körül. Segítenünk kell, a gyermek és kisgyermeknevelő közt kialakuló érzelmi kapcsolatot, hiszen a kötődésnek döntő jelentősége van a személyiségfejlődésben.
- Elköteleztettek vagyunk a szakmai munka és az intézményi működés színvonalának folyamatos fejlesztése iránt.
- Törekszünk arra, hogy bölcsődénk olyan intézmény legyenek, ahol a szülők aktív résztvevői a bölcsődei életnek, hiszen egyedülálló ismeretekkel rendelkeznek gyermekükről. Fontosnak tartjuk, hogy a családokkal megfelelő együttműködés alakuljon ki a gyermekek optimális fejlődésének érdekében.
- Olyan intézmény munkájának szeretnénk részesei lenni, ahol nyugodt légkör tartalmaz szakmai eredményeket hozhat, melyek együttesen szolgálják a gyermekek, szülők és a szakma érdekét.
- Szem előtt kívánjuk tartani a családias hangulatú bölcsődei légkör megteremtését, ahol nemcsak a gyermekek, hanem az őket gondozó felnőttek is jól érzik magukat, és sajátjuknak tartják és vallják munkahelyüket.

2.3. Bölcsődénk sajátosságai, szakmai programjának konkrét bemutatása

Bölcsődénkben már e korai életszakaszban lehetőséget kínálunk arra, hogy a gyerekek átéljék az alkotás örömét, kipróbálhassák a festést, rajzolást, gyurmázást stb. Tapasztalataink azt mutatták, hogy a gyerekek szívesen végzik e kreatív tevékenységeket, s a szülők örömmel keresik, szemlélik gyermekeik alkotásait a faliújságokon, az öltözőkben. A gyermeknapon való kézműveskedésbe maguk is szívesen bekapcsolódtak. A szomszédos óvodát többen azért is választják szívesen gyermeküknek, mert ők az átlagosnál több időt töltenek kézműveskedéssel / Törökvész úti Kézműves Óvoda /

Mindezek nyomán úgy gondoltuk, hogy a következő években nagyobb hangsúlyt helyezünk és több időt szánunk változatos alkotó tevékenységekre.

Az **ábrázolás** a gyermek első alkotó tevékenysége, a játéktevékenység speciális formája. A gyermekek első próbálkozásai még csak élvezetes motorikus cselekvések, nem tudatosak, nem céljuk az ábrázolás. Az öröm forrása maga a tevékenység, nem pedig az eredmény. A mozgás öröme párosul azzal az örömmel, hogy kezeik mozgatásával nyomot hagynak a papíron. A firkálás nem csak az asztalnál történhet. Lehetőséget kínálunk rá csomagolópapíron, lemosható felületen, homokozóban, betonon stb. Rajzolunk zsírkrétával, aszfaltkrétával, ceruzával, festünk ujjal, tenyérrel, lábbal, szivaccsal, ecsettel stb.

Az ábrázolás másik területe a mintázás, ahol térben alkotunk. „Dolgozunk a csoportszobában és a kertben egyaránt. Gyúrunk, sodrunk, gömbölyítünk, dagasztunk stb. gyurmával, só-liszt gyurmával, homokkal, tésztával.

Máskor megismertetjük a gyerekeket a tépés, ragasztás technikájával, a nagyobbakat az olló használatával.

A kisgyermeknevelők biztosítják a tevékenységhez szükséges eszközöket, bemutatják a technikákat, segítséget nyújtanak. Az alkotás közben alkalom nyílik hangolódni egy-egy ünnepre, ismeretek nyújtására pl. az évszakokról, állatokról stb. A gyerekek mindig önként csatlakozhatnak az ilyen „foglalkozásokhoz” és csak addig vesznek részt benne, míg kedvük tartja. Megismerkedhetnek többféle anyaggal, alapvető tulajdonságaikkal, használatuk lehetőségeivel. A tevékenység során fejlődnek finommotorikus képességeik, figyelmük.

A gyermek alkotásainak elismerésével, megőrzésével segítjük az alkotó tevékenységek iránti érdeklődését, a személyiségfejlődésre gyakorolt pozitív hatások érvényesülését.

A következő években arra törekszünk, hogy az alkotó tevékenység akár mindennapos esemény legyen bölcsődéseink életében. Felügyeleti csoportunkban többször szerveztünk kreatív délutánt, ahol a gyerekek szüleikkel együtt tevékenykedhettek. Ezek sikerén felbuzdulva szeretnénk alapellátási csoportjainkban is ilyen lehetőségeket teremteni például az ünnepekre való készülődés kapcsán.

2.4. Sajátos nevelési igényű gyermek gondozása nevelése bölcsődénkben:

- A sérült gyermek integrált formában történő gondozása – nevelése az egészséges és sérült gyermekek együttélési előnyeire kell, hogy építkezzen.
- Egy gyermekcsoportban legfeljebb két sérült gyermeket integrálunk be, mert óvakodni kell a csoport, ill. a kisgyermeknevelő túlterheléséről.

- Ha egy család fogyatékkal élő kisgyermekkel jelentkezik hozzánk, a bölcsőde befogadó nyilatkozatot küld az illetékes Szakértői Bizottságnak, akik gondozásra nevelésre kijelölik a bölcsődét.
- Az integrált csoport kisgyermeknevelői gondozásba ágyazott fejlesztést végeznek, a korai fejlesztés a terület Pedagógiai Szakszolgálatát által kirendelt gyógypedagógusok feladata. Szükségszerű és elengedhetetlen az együttműködés a bölcsőde és a szakszolgálat munkatársai között, hiszen csak közös segítséggel érhető el, a gyermekek továbbfejlődése, felzárkóztatása.
- Bölcsődében adottak a tárgyi feltételek az SNI-s kisgyermek ellátáshoz, a szakembergárda pedig szellemiségében felkészült az inkluzív nevelésre.

3. A bölcsődei élet megszervezésének elvei és módszerei

A bölcsődei gondozás-nevelés alapvető feladata a gyermekek szakszerű gondozása-nevelése mellett, hogy a családokkal partneri kapcsolatot alakítsunk ki, hiszen valljuk, a bölcsődébe kerülés után, közösen kell biztosítanunk a gyermekek harmonikus fejlődését. Támaszkodnunk kell a szülők információira, tapasztalataira, mert ők ismerik legjobban a gyermekek egyéni igényeit, szokásait, melyek segítségével a kisgyermeknevelők differenciált, személyre szóló módszerek alkalmazásával, segíthetik őket az új környezethez való alkalmazkodáshoz. A kisgyermeknevelők pedig szaktudásukkal, tapasztalataikkal tudják segíteni a családokat. A korrekt partneri együttműködés feltétele a kölcsönös bizalom, az őszinteség, a hitelesség, a személyes hangvételű, etikai szempontból megfelelő, tapintatos folyamatos kommunikáció.

Mi már a bölcsődébe kerülés előtt törekszünk arra, hogy a bizalmon alapuló partneri kapcsolat alapjait letegyük. Ehhez különböző módszereket alkalmazunk, melyek segítik egymás jobb megismerést. Ezek a módszerek a következők:

- **Bölcsőde kóstolgotóra** hívjuk a szülőket és gyermekeket, ahol bemutatjuk a házainkat, elmondjuk szokásainkat. Meghallgatjuk az aggodalmakat, beszélgetünk a gyermekintézményekkel kapcsolatos hiedelmekről. Ezen az ismerkedő napon a szülők kicsit beleláthatnak napi munkánkba, és benyomást szerezhetnek az intézmény nevelési légköréről is.
- **Szülői értekezletet** tartunk a felvételt nyert gyermekek szüleinek. A közös szülői értekezleten informális tájékoztatást adunk a bölcsődék házirendjéről, szervezeti és működési szabályzatáról, napirendjéről, a térítési díj összegéről és a fizetés módjáról. A bölcsőde szakmai programját a családok rendelkezésére bocsátjuk. A Gyvt.32.§(7) bekezdés értelmében „Megállapodást” kötünk a családokkal a bölcsődei ellátás időintervallumára, tartalmára, a személyi térítési díj megfizetésének módjára vonatkozóan. Elmondjuk, milyen dokumentumok összegyűjtése szükséges a gyermek beiratkozásához és a díjfizetés összegének megállapításához.

Tájékoztatjuk a családokat a gyermekek és szülők jogairól, kötelezettségeiről. Megalakítjuk a Szülői Érdekképviselői Fórumot, hogy a hozzánk járó családok jogait érvényesíteni tudják. Tájékoztatást adunk arról is, hogy az épület folyosóján „panaszládát” helyeztünk el, ahol élhetnek panaszjoggal.

- **Szülőcsoportos beszélgetést** az első szülői értekezletet követően tartjuk. Itt már nem az információ átadáson, hanem a kapcsolatépítésen van a hangsúly. Beszélünk a bölcsődével kapcsolatos gondolatokról, hiedelmekről és érzésekről. Fontos nekünk, hogy tisztában legyünk a szülő benyomásaival, tapasztalataival,

ismereteivel, hiszen csak ennek birtokában tudunk rá értőn figyelni, esetleges szorongásait feloldani, hiedelmeit megváltoztatni.

Ezen a csoportbeszélgetésen megosztjuk egymással az elválás érzéseit és nehézségeit.

A későbbiekben segítünk eligazodni a dacosság, akarat, félelem, a szobatisztaság problémáinak rejtelseiben. A „gondolat megosztás” által lehetőség adódik arra, hogy a nevelési megoldások közül mindenki maga válassza ki a számára legmegfelelőbbet. Ezáltal segítünk eligazodni a gyermeknevelés rejtelseiben, de egyben erősítjük a szülői kompetenciát is.

- **Családlátogatásra** megyünk el, ahol alkalom nyílik a gyermeket otthoni környezetében megismerni, szokásait, napirendjét megbeszélni és képet kaphatunk arról is, milyen nevelői légkör veszi körül otthon. Látogatás alkalmával „beajánljuk magunkat” is. Elmondjuk, miben vagyunk erősek, milyen értékeink vannak, miért vagyunk meggyőződve arról, hogy a bölcsőde jó hatással van a gyermekek fejlődésére és szocializációjára. Megosztjuk a tapasztalatunkat az anyával és elmondjuk, miért fontos a szülővel történő beszoktatás a gyermek, a szülő és a kisgyermeknevelő szempontjából.

Fontossága a kisgyermeknevelő szempontjából:

bizalmas kapcsolat kialakítása,
a szülők feszültségoldása,
a gyermek megismerése saját környezetében, megfigyelhető a gyermek családban elfoglalt helye, szerepe, fontossága,
családi háttér tisztánlátása.

Fontossága a gyermek és a szülő szempontjából:

a kisgyermeknevelő megismerése a gyermek saját környezetében,
a felszabadultabb beszélgetés megkönnyíti az információk átadását,
a kisgyermeknevelő „csak rájuk” figyel, ők vannak a figyelem középpontjában.

Szakmai feladat a családlátogatással kapcsolatban:

A szülő meggyőzése a látogatás hasznosságáról, a gyermekre gyakorolt pozitív hatásáról.

A gyermek kisgyermeknevelői a beszoktatást megelőző héten, a szülőkkel előre egyeztetett időpontban meglátogatják a családot. Ilyenkor a gyermeknek apró saját készítésű ajándékkal kedveskednek.

Csak akkor kell eltekinteni a családlátogatástól, ha a szülő mereven elzárkózik, ennek okát a kisgyermeknevelőnek jelezni kell a vezető felé.

- **Szülővel történő beszoktatást** azért tartjuk nagyon fontosnak, hogy a kisgyermek az édesanyja biztonságot nyújtó jelenléte mellett ismerhesse meg az új környezetet. A szülőnek a (ami kb. két hétig tart) beszoktatás alatt van módja arra, hogy megmutassa a kisgyermeknevelőnek az otthon kialakult szokásokat, rituálékat, gondozási módozatokat. A kisgyermeknevelőnek lehetősége adódik arra, hogy a szülőnek és kisgyermekének bemutassa a bölcsődei szokásokat, nevelési és gondozási elveket és módszereket, bizalmi kapcsolatot építsen ki a család és az intézmény között.

A beszoktatás szempontjai:

a kisgyermek felkészítése a bölcsődei életre (beszoktatás előtti családlátogatás, szülő felkészítése a beszoktatásra- tájékoztatás),

lehetőség adása a beszoktatás előtti ismerkedésre – bölcsődekóstolgotó minél jobban megkönnyíteni az anya és gyermeke közötti elválást, fokozatos legyen (1. nap 1 órát, naponta emelkedő időtartam- legalább 2 heti periódusban),
 anya, ill. más gyermekhez közeli személy jelenléte a beszoktatás alatt (a gyermek gondozását fokozatosan átadva a kisgyermeknevelőnek),
 1 új gyermek fogadása hetenként,
 a gyermeket a beszoktatás időszakában ugyanaz a kisgyermeknevelő fogadja,
 „saját kisgyermeknevelő” rendszer

- **„Saját” kisgyermeknevelő rendszer** a személyi állandóság elvén nyugszik: Az édesanyával kialakult szoros kötődés után a bölcsődében kell lenni egy olyan személynek, aki segít megkönnyíteni az elválás és beilleszkedés nehézségeit, és jobban figyelemmel kíséri a gyermek fejlődését, és számon tartja az újabb fejlődési állomásokat. A „saját” gondozói rendszerben több figyelem jut minden gyermekre, számon lehet tartani a gyermek egyéni igényeit, problémáit, szokásait és ő az a személy, akinek több ideje van arra, hogy átsegítse a gyermeket a bölcsődei élete során adódó nehézségeken.
- Bölcsődénkben a **személyes kapcsolattartás** fontos részét képezik a napi találkozások. A reggeli átvételnél a kisgyermeknevelők érdeklődnek a gyermekkel történt előző napi eseményekről, délután pedig átadáskor tájékoztatják a szülőket az aznapi történésekről.
- Minden gondozási egységben **faliújságon** is tájékoztatjuk a szülőket, a bölcsődénket érintő fontosabb eseményekről, aktuális hírekről, melyek szintén a kapcsolatépítést, segítségnyújtást segíti.

A nevelési módszereink megvalósításának elengedhetetlen feltétele:

jól szervezett napirend
 a korosztályra kifejlesztett korszerű táplálkozás
 a jó tárgyi felszereltség (játékok, fejlesztő eszközök, kert, bútorok)
 a jól képzett szakember gárda
 a gyermekcsoport ideális létszáma

3.1. A napirend kialakítása

A napirend az aktuálisan egy csoportba tartozó gyerekek szükségleteinek kielégítésére irányuló életszervezési feladat. A gyerekek étkezési-, játék-, pihenési szükségletük egyéni figyelembevételével kell kialakítani a napirendet, a csoport érdekeivel összhangoltan.

A napirend szolgál alapul a gyermek számára a tájékozódásban, és a biztonságérzetében.

A gyermek egyéni igényein túl meghatározza a napirendet a gyermekek fejlettsége, a létszám, az évszak, időjárás. A kisgyermeknevelők munkarendje a gyermekek napirendjéhez kell, hogy igazodjon. A kisgyermeknevelők a csoport kialakulása után egymással egyeztetett állandó napirendet és munkarendet dolgoznak ki. Ezen változtatni csak közös, - a bölcsődevezetővel egyeztetett – megfontolás után lehet.

Általános alapelvek:

- Minden egyes gyermek és a csoport igényeinek figyelembevétele, összehangolása.
- Bölcsődei nyitvatartási idő.
- A gyermek otthoni és bölcsődei napirendjének egymáshoz közelítése.
- A gyermekek életkori sajátosságainak, igényeinek, fejlődésüknek szem előtt tartása.
- Szükségletek változása- évszakok (nyári, őszi, tavaszi, téli napirend).

Gyakorlati szempontok:

- elegendő idő hagyása a gondozási műveletekre,
- várakozási idő kiküszöbölése,
- folyamatosság,
- összehangoltság,
- egységenkénti, ezen belül külön összeállított csoportok napirendje (csúsztatott napirend),
- a kisgyermeknevelői és technikai dolgozó munkarendjének igazodása a napirendhez,
- a csoport pontos korösszetételének figyelembe vétele, a gyermekek megoszlása a kisgyermeknevelők között (vegyes-, azonos korú gyermekcsoport),
- a csoportok alcsoportokra bomlanak a „saját kisgyermeknevelő” elv értelmében,
- minden egyes gyermek egyéni igényének figyelembe vétele.

Az általános napirend főbb szempontjai:

6 ⁰⁰ -8 ⁰⁰	Reggeli érkezés, gyermekek fogadása, kötetlen játék, meghitt beszélgetések
8 ⁰⁰ -8 ³⁰	Reggeli
8 ³⁰ -10 ⁰⁰	Szabad játéktevékenység a kisgyermeknevelő felügyelete és támogató tevékenysége mellett
10 ⁰⁰ -11 ³⁰	Udvari játék / az időjárástól függően ez az időpont rugalmasan változik /
11 ³⁰ -12 ³⁰	A gyermekek folyamatosan jönnek be az udvarról a saját kisgyermeknevelőikkel. Tisztálkodnak, ebédelnek, öltözködnek és pihenni térnek.
12 ³⁰ -15 ⁰⁰	Pihenés, alvás. Az ébredés sorrendjében kelnek fel a gyermekek, fürdőszobai tevékenységeket végeznek. Uzsonnáig kötetlenül játszanak.
15 ⁰⁰ -15 ³⁰	Uzsonna
15 ³⁰ -18 ⁰⁰	Szabad játéktevékenység, haza adás

3.2. A korosztályra kifejlesztett korszerű táplálkozás

A bölcsőde kerületi egységesített éves étlap alapján látja el kisgyermekek ételmezését, figyelembe véve a rendeletben előírt korosztályi sajátosságokat, valamint az egyéni szükségleteket. Orvosi javaslatra külön tej, tojás, lisztmentes étrendet biztosítunk az arra igényt tartó gyermekeknek.

Az étrend az egészséges fejlődést szolgálja. Sok nyers gyümölcsöt, ízletes főzeléket, megfelelő mennyiségű tejet, húst, tojást kínálunk.

Az önálló étkezésre még nem érett gyermeket ölben etetjük. Azok ehetnek asztalnál és próbálkozhatnak a kanál használatával, akik már biztonságosan tudnak ülni.

Az ételeket szakképzett szakácsnő helyben, a HACCP előírásainak megfelelően, korszerűen felszerelt konyhában főzi. Az öltözőkben kitett étlapról a szülők már hét elején értesülnek melyik nap, mi a menü. Így folyamatosan találkoznak a korszerű étkezés változatos lehetőségeivel. A gyermekorvos, ill. az ételmezésvezető alkalmanként előadásokat fog tartani a kisgyermek táplálás sajátosságairól, az egészséges étkezés jelentőségéről.

3.3. A jó tárgyi (játékok, fejlesztő eszközök, kert, bútorok) felszereltség

A szakmai előírásoknak megfelelő, jó tárgyi felszereltséggel rendelkezünk. Csoportjainkat a gyermekek életkorának, fejlettségének megfelelő bútorzattal rendeztük, illetve rendezzük be. A szobák egyediségét a beépített bútorok eltérő színei és a kisgyermeknevelők által megvalósított ízléses, mértéktartó dekoráció nyújtják. Házunk díszítésében megjelennek a gyermekek munkái is az öltözőkben és a folyosón.

Mind a csoportszobákban, mind az udvaron a gyerekek létszámához és életkorához igazítva alakítottuk ki a játékkészletet. Az összeállításnál egészségügyi és pedagógiai szempontokat vettünk figyelembe.

Igyekszünk korszerű, jó minőségű, különféle anyagú és funkciójú játékokat kínálni a gyerekeknek.

Az udvaron minden évszakban változatos mozgás- és játék lehetőséget biztosítunk telepített és mobil eszközökkel. A tavaszi-nyári időszakot 4 homokozónk és 2 pancsolónk teszi még élvezetesebbé. A túlzott napsütéstől árnyékoló ponyva védi a gyerekeket.

3.4. Személyi feltételek

A minimum szakmai feltételek a 15/1998.(IV. 30) NM rendelet 1. sz. melléklete szerint biztosítottak.

bölcsőde vezető:	1 fő
bölcsőde vezető helyettes.	1 fő
kisgyermeknevelő:	
Alapellátási csoport:	17 fő
Gyermekfelügyelet:	2 fő
Ételmezésvezető:	1 fő
Szakácsnő:	1 fő
Konyhalány:	2 fő
Mosónő:	1 fő
Bölcsődei dajka:	4 fő
Kertész:	1 fő
Összesen:	31 fő

4. Képzések továbbképzések és az egyéni szakmai fejlődés biztosítása

A bölcsődét felsőfokú szakmai végzettséggel, valamint szociális munkás diplomával rendelkező szakember vezeti. Ez a szakmai tudás magasabb szinten ötvözi a kisgyermeknevelői, a fejlesztő szakember és a szociális képzettséget. E tudás birtokában a bölcsődevezető képes irányítani és szervezni a bölcsőde strukturális működését.

A gyermekeket kisgyermeknevelői és óvodapedagógusi végzettséggel rendelkező szakemberek látják el. A kisgyermeknevelői hivatás igen komoly felkészültséget kíván meg, mert ők a legérzékenyebb, legtöbb törődést, szeretetet, dédelgetést igénylő korosztályt nevelik, gondozzák, biztosítják számukra a harmonikus testi, szellemi, valamint szociális fejlődés lehetőségeit, feltételeit. A kisgyermeknevelői képesítés érettségi után szerezhető meg és a gondozási ismeretek mellett gyermeknevelési, fejlődés-lélektani, egészségügyi, zenei képzésben is részesülnek. Ezen ismeretek birtokában segítik a gyermekeket a világ megismerésében úgy, hogy aktivitásra való igényüket tiszteletben tartják, és nem veszik el tőlük a felfedezés örömét. Segítik őket a pozitív énkép kialakulásában, az ideális pszichés állapot elérésében, melyben a gyermekek boldogan, önfeledten tevékenykedhetnek, játszhatnak, „tanulhatnak”.

A kisgyermeknevelők szakmai ismereteken kívül, szociológiai, szociális és jogi képzést is kapnak, hiszen ezen ismeretek is szükségesek ahhoz, hogy a gyermekjóléti alapellátás keretén belül működő bölcsődénkben szakszerűen tudjuk segíteni a hozzánk járó családokat.

Szakembereink 4 évente kötelező szakmai továbbképzéseken vesznek részt a 9/2000 (VIII.4.) SZCSM rendelete értelmében. Emellett rendszeres házi továbbképzéseken is foglalkozunk a szakmai ismeretek megújításával, új módszerek átadásával. Lehetőséget adunk és támogatjuk a kolléganők továbbtanulási szándékát, szakmai megújulását. A pályakezdő kisgyermeknevelők szakmai fejlődését gyakornoki rendszerben biztosítjuk és segítjük.

2018. január 1-től pedig, a vezetőképzés keretében a vezetői megbízás kezdetétől számított egy éven belül alapozó képzés teljesítésére, továbbá az alapozó képzés teljesítésének időpontjától számított két éven belül, majd ezt követően két évenként megújító képzés teljesítésére köteles minden vezető

5. Kapcsolattartás

Kapcsolattartás a szülőkkel:

- Tájékoztatás bölcsődei felvételnél
- Szülői értekezlet
- Családlátogatás
- Beszoktatás
- Napi találkozások
- Egyéni beszélgetés szükség szerint
- Szülő – csoportos beszélgetés
- „Családi füzet” /írásos tájékoztatás /
- Szervezett programokon – bölcsődei ünnepek - való találkozás
- Szülői Fórum képviselője általi beszélgetések
- „Nyitott bölcsőde”
- Hirdetőtábla

Társintézményekkel való együttműködés, kapcsolattartás

Háziorvosi, védőnői hálózattal:

- javaslat bölcsődei felvételre
- családlátogatás előtti, illetve családlátogatáshoz kért információ
- évközben felmerülő probléma esetén
- körzeti védőnők időközönkénti bejárása bölcsődénkbe, amely tájékozáson és tapasztalatcserén alapul

Család – és Gyermekjóléti Központtal:

A gondozott gyermekek érdekében fontos kapcsolatot ápolni a jelzőrendszer tagjaival is, ahonnan a felvételre kerülő gyermekekről előzetesen, ill. működés közben is tájékoztatást szerezhetünk. A Család- és gyermekjóléti központ családgondozói a szolgáltatást nyújtóknál rendszeresen meglátogatják a családgondozás látókörébe tartozó gyerekeket, és tájékoztatást kérnek, ill. konzultálnak a gyermekek helyzetéről, fejlődéséről. Adott esetben a gyermekjóléti szolgálat már a felvételi jelentkezéskor tájékoztatást ad egy-egy család anyagi vagy nevelési nehézségéről, akiknek a felvételnél előnyt kell élvezniük. Különösen nehéz családi élethelyzetben a gyermekjóléti szolgálat igénye alapján azonnali felvételt nyer a kisgyermek, elsődlegesen a bölcsődébe. A kapcsolat kétoldalú; a szolgáltató, mint a gyermekjóléti jelzőrendszer tagja, jelzést ad a szolgálat felé, ha a kicsik között akad olyan gyermek, akinél nem megfelelő szülői bánásmódot tapasztal.

Óvodákkal:

Törekszünk arra, hogy minél könnyebb, zavartalanabb legyen a gyermekek óvodába való átmenetele. Óvodai beiratkozás előtt az óvodába menő gyermekek szüleinek szülői értekezletet tartunk (április végén, az óvodai beiratkozást megelőzően) a szomszédos óvodavezető meghívásával. Az óvodavezetőket tájékoztatjuk: veszélyeztetettség, lassabban fejlődő kisgyermek, gyermekvédelmi kedvezményben részesülő kisgyermek.

A kisgyermeknevelőink minden gyermekről kitöltik óvodába menetel előtt az óvodák által kért „Bölcsődei tapasztalatok” c. kérdőívet.

Kerületi bölcsődékkal:

- A kisgyermeknevelők tapasztalatcseréjére irányuló látogatás megszervezése a kerületi bölcsődében.
- Bölcsődevezetők szakmai segítő látogatása – összekötve a vezetői értekezletekkel.
- A kerületi bölcsődékben tartott továbbképzések a kerületi kisgyermeknevelők számára, megfigyelés lehetőségének biztosítása, új módszerek alkalmazásának bemutatási lehetősége.
- Az új bölcsődékbe felvételre kerülő új dolgozók betanításában való részvétel.
- Egymás közötti segítségkérés és nyújtás.

Együttműködés képző intézményekkel

Együttműködési megállapodás alapján tereptanárunk közreműködésével terephelyet és a gyakorlati munkára felkészülési lehetőséget biztosítunk az ELTE BA szakos hallgatók részére.

6. Az ellátottak és a szolgáltatást végzők jogainak védelme

Különös gondot fordítunk a gyermekek jogainak sérthetlenségére, valamint a szülők, (törvényes képviselők) és a bölcsődei dolgozók állampolgári, alkotmányos jogainak tiszteletben tartására.

A Gyvt. előírja azokat a jogokat és kötelezettségeket, melyeket nekünk és a családoknak be kell tartaniuk. Ezek közé tartozik a:

Gyermekvédelmi feladatok:

- Folyamatos kapcsolattartás: az Egyesített bölcsődevezetővel, bölcsődevezetőkkel, Család- és Gyermekjóléti Szolgálat, kerületi Gyámügyi hivatallal, vezető védőnővel, Pedagógiai Szakszolgálat, és
- Veszélyeztetettség észlelése, okok feltárása, dokumentálása.
- A jelzőrendszer működtetése.
- Segítségadás felkínálása.
- Családlátogatáson részvétel veszélyeztetettség, illetve felkérés esetén.

6.1. Az igénybevevők, és a személyes gondoskodást végző személyek jogainak védelmével kapcsolatos szabályok

Az 1997. évi XXXI. Törvény szabályozza, hogy a bölcsődének a szakszerű gondozás érdekében milyen szolgáltatást kell biztosítani, és milyen szabályozóknak kell megfelelnie. A törvény azonban azt is szabályozza, hogy a rendszerben dolgozóknak mit kell megtenniük a gyermeki jog védelmének érdekében.

Bölcsődénk mindent megtesz annak érdekében, hogy a **gyermekek jogai ne sérüljenek, így:**

- az **egyéni bánásmód elvének betartásával** segítjük a gyermekek személyiségének a kibontakoztatását,
- a gyermek fejlődését veszélyeztető helyzet elhárítása érdekében a jelzőrendszeren keresztül felvesszük a kapcsolatot a gyermekjóléti szolgálattal,
- bölcsődénk felkészült a sajátos nevelési igényű és a tartósan beteg gyermekek fogadására és lehetőségeinkhez képest helyet biztosítunk a gyermekek intézményünkben történő fejlesztéséhez, melyet a pedagógiai szakszolgálat munkatársai végeznek,
- a hátrányos megkülönböztetés minden formájától mentes nevelésben, gondozásban részesítjük a bölcsődébe járó gyermekeket.

A szülőknek (törvényes képviselőknek) jogait tiszteletben tartva:

- lehetőséget biztosítunk arra, hogy a szülők a beiratkozás előtt megismerhessék a bölcsőde környezetét, betekintést nyerjenek szakmai programunkba és megválassza az intézményt, melyre gyermeke nevelését, gondozását bízta,
- bölcsődei felvétel után pedig az első szülői értekezleten, majd a családlátogatás alkalmával részletes tájékoztatást adunk a gyermekcsoportok életét, nevelési gondozási elveinkről,
- a bölcsődében eltöltött idő alatt szükség esetén szakmai tanácsainkkal segítjük a családok problémáinak megoldását,
- a családi füzetbe és a gyermekek egészségügyi törzslapján részletes feljegyzést készítünk a gyermekek fejlődéséről, melybe a szülők betekintést nyerhetnek,
- a szülői érdekképviselő működtetése pedig azt segíti, hogy a szülők bátran elmondhassák véleményüket a bölcsőde működésével kapcsolatban.

A szülőket (törvényes képviselő) tájékoztatjuk arról is, hogy a szolgáltatásunk igénybevétele után nekik is vannak kötelezettségeik az intézménnyel szemben, melyek betartása rájuk nézve kötelező, ezek:

- az intézmény vezetőjével és a gyermek „saját” kisgyermeknevelőjével együtt kell működnie, és tájékoztatnia kell őket minden olyan eseményről, mely befolyásolja a gyermek fejlődését,
- részt kell vennie a gyermek beszoktatásában,
- a fizetendő személyi térítési díjat időben rendeznie kell,
- az intézmény házirendjét be kell tartania.

Érdekképviselői fórumot működtetünk, melynek célja és feladata az ellátásban részesülők érdekeinek védelme.

E szerint a gyermek szülője vagy más törvényes képviselője, továbbá a gyermekek érdekeinek védelmét ellátó érdekképviselői és szakmai szervek a házirendben foglaltak szerint panasszal élhetnek a bölcsőde vezetőjénél vagy az érdekképviselői fórumnál:

- az ellátást érintő kifogások orvoslása érdekében,
- a gyermeki jogok sérelmére,
- az intézmény dolgozóinak kötelezettségszegése esetén.

Az érdekképviselői fórum tagjai:

- a nevelési egységet képviselő szülők,
- a bölcsődét képviselő kisgyermeknevelők,
- a fenntartó önkormányzat delegáltja.

Az aktuális tagok névsorát jól látható helyen a szülők tudomására kell hozni.

Az érdekképviselői fórum feladata:

- az intézménnyel jogviszonyban állók és az ellátásra jogosultak érdekeinek védelme,
- hozzá benyújtott panaszok és a hatáskörébe tartozó ügyek vizsgálata, döntéshozatal,
- intézkedések kezdeményezése a fenntartónál, a gyermekjogi képviselőnél, illetve más hatáskörrel rendelkező szervnél,
- az intézmény alaptevékenységével összhangban végzett szolgáltatások tervezésére működtetésére, valamint az ebből származó bevételek felhasználására vonatkozó javaslattétel,
- a házirend elfogadásánál egyetértési jog gyakorlása.

Ha valami jelzés érkezik, akkor az intézmény vezetője, illetve az érdekképviselői fórum a panaszt kivizsgálja, és tájékoztatást ad a panasz orvoslásának más lehetséges módjára.

A gyermek szülője vagy más törvényes képviselője, ha 15 napon belül nem kap értesítést a vizsgálat eredményéről, vagy ha a megtett intézkedéssel nem ért egyet, az intézmény fenntartójához vagy a gyermekjogi képviselőhöz fordulhat jogorvoslatért. A fórum szabályos működtetése érdekében évente legalább két alkalommal ülésezik (aktuális probléma esetén szükség szerint).

A személyes gondoskodást végző személyeket is megilleti az a jog, hogy:

- személyiségüket tiszteletben tartsák,
- panasztétel esetén munkáltatójuk és fenntartójuk védelme megillessen a kivizsgálási időszak végéig,
- adatait a személyes adatok kezelésére vonatkozó és titoktartási szabályok szerint kezeljék,
- különös védelem illeti továbbá a várandós anyát és a kisgyermeket nevelő anyát.

7. Dokumentáció

Bölcsődevezető illetve a helyettes által vezetett dokumentáció nyilvántartások:

Dolgozókról

- Egészségügyi nyilatkozat, egészségügyi alkalmassági vizsgálatok nyomon követése
- Munkaköri leírások
- Szabadságok nyilvántartása
- Jelenléti kimutatás
- Létszámjelentés – negyedévente
- Személyi anyagok vezetése
- Nyilatkozat – „nem folyik ellene gyermekbántalmazás miatti eljárás”
- Dolgozók továbbképzési kötelezettségével kapcsolatos nyilvántartások, jelentések
- Minimum vizsga – konyha – élelmezés egészségügy
- Kis- és nagy értékű eszközök nyilvántartása, leltár
- Munka- és tűzvédelmi napló

Gyermekekről:

- Felvételi könyv
- Megállapodás az ellátás igénybevételéről
- Bölcsődei ellátotti nyilvántartás
- Szülői nyilatkozat a tájékoztatási kötelezettség megtörténtéről
- Havi statisztika – „Bölcsődei jelentés”
- Nyilvántartás az étkezést igénybe vevőkről
- Térítési díj fizetés dokumentálása
- Intézményi térítési díjkedvezmény elszámolása
- Térítési díjkedvezmények különböző jogon
- Éves statisztikai kérdőívek
- Heti étrend
- Fertőző betegségekről kimutatás
- Oltásokról kimutatás
- Tetvességi nyilvántartás

Egyéb feladatok:

- Költségvetés nyomon követése
- Szakmai program, munkaterv, munkatervi beszámoló készítése

Kisgyermeknevelők által vezetett dokumentáció:

- **Bölcsődei gyermek egészségügyi törzslap** – a családlátogatás időpontjának bejegyzésével, a beszoktatás összefoglalójával, ill. a meghatározott időközönkénti fejlődésmenet leírásával (a gyermek 1 éves koráig havonta, később negyedévente vezetve).
- **Percentil tábla** – ránézésre is szemléletesen mutatja a lineáris magasság- és súlyfejlődést
- **Családi füzet** – a bölcsőde adataival, leírásával, majd a szülő általi adatok bejegyzésével indított olyan életre szóló dokumentum, amelyben a gyermek óvodába meneteléig a kisgyermeknevelők rendszeres bejegyzései által belekerül a bölcsődés kis életének levonata
- **Csoportnapló** – naponkénti vezetéssel az óvodába menő gyermekek jelentőlapja (kerületi helyi)

Élelmezésvezető által vezetett dokumentáció:

heti étrend (bölcsődeorvossal és bölcsődevezetővel)
nyersanyag felhasználás
árubeszerzési bizonylatok, számlák
adagolási útmutató
ételrecept gyűjtemény
kimutatások
a HACCP-hez kapcsolódó dokumentációk

8. Ellenőrzés értékelés rendszere

A bölcsődében több szintű ellenőrzési feladatot kell végezni. A nevelési gondozási program csak a pedagógiai munkáról szól, ezért itt a program megvalósulását és a pedagógiai munka ellenőrzését kell rendszeresen elvégezni. Fontos, a tapasztalatokról feljegyzéseket készíteni, valamint közös kiértékeléseket, megbeszéléseket tartani, mert a közös célok elérése eredményesebb lehet, ha mindenki visszajelzést kap a munkájáról.

A pedagógiai munka felelős vezetője a bölcsődevezető, ezért az ellenőrzés is alapvetően az ő feladata. Munkáját külső megfigyelőként segíti a kerületi szaktanácsadó, aki szintén megfigyelésekkel, közös kiértékelésekkel és házi továbbképzések szervezésével segíti a kerület egységes pedagógiai szemléletének kialakítását. Ezen kívül a gyakornokok szakmai segítése, fejlődésük nyomon követése is kiemelt feladatként jelenik meg, hiszen a fiatal pályakezdő kolléganők elméleti tudását át kell ültetni a gyakorlatba, és segíteni kell őket abban is, hogy a szülőkkel megtalálják a megfelelő hangnemet és partneri kapcsolatot tudjanak kiépíteni velük.

A szakmai programhoz szorosan kapcsolódik:

- az éves munkaterv, mely minden évben tartalmazza azokat a kiemelt területeket, melyekre az elkövetkezendő évben kiemelt figyelmet kell szentelni,
- az ellenőrzések kiterjednek a napi, havi és negyedéves dokumentációk ellenőrzésére.

Ezen kívül az ellenőrzések kiterjednek a technikai dolgozók munkájának megfigyelésére, a higiénés szabályok betartására, valamint a meglévő eszközök szabványoknak, előírásoknak való megfeleltetésére is.

A Bölcsőde házirendje

Hatályos: 2023. július 1-től.

I. Általános információk intézményünkről

Az intézmény fenntartója: Budapest Főváros II. kerületi Önkormányzat
Bölcsőde neve, címe: Törökméz Bölcsőde, 1022 Bp. Törökvész út 22-24.
Telefonszáma: 1-326-5358, 06/20-370-7338
E-mail címe: torokmez@iikeruletibolcsik.hu
Bölcsődevezető:
Bölcsődevezető-helyettes:

II. Bevezető rendelkezések

1. A házirend jogszabályi háttere

- A Gyvt.
- 15/1998. (IV.30.) NM rendelet: a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működési feltételeiről

2. A házirend célja és feladata

A házirendben foglalt előírások célja biztosítani a bölcsőde törvényes működését, a bölcsődei nevelés és gondozás zavartalan megvalósítását, valamint a kisgyermekek bölcsődei csoportjában életük megszervezését.

3. A házirend hatálya

Kiterjed a II. kerületi Egyesített Bölcsődék tagintézményeibe felvett kisgyermekek szüleire vagy más törvényes képviselőire, az intézményben dolgozó kisgyermeknevelőkre és alkalmazottakra.

4. A házirend nyilvánossága

- a. A házirend előírásai nyilvánosak, azt minden érintettnek (szülőknek vagy törvényes képviselőknél, valamint a bölcsőde alkalmazottainak) meg kell ismernie.
- b. A házirend egy-egy példánya megtekinthető:
 - a bölcsőde minden nevelési egységének gyermeköltözőjében,
 - a bölcsőde irattárában,
 - a bölcsőde vezetőjénél,
- c. A házirend egy példányát a bölcsődébe történő felvételkor a szülőnek vagy törvényes képviselőnek át kell adni, és a szülőnek, vagy törvényes képviselőnek nyilatkoznia kell annak elfogadásáról.
- d. Az újonnan elfogadott vagy módosított házirend előírásairól a bölcsődevezetőnek tájékoztatni kell a szülőket, törvényes képviselőket.

III. Általános tudnivalók

A bölcsőde nyitvatartási ideje: 6 – 18 óráig

1. A bölcsődében a gyermekek ellátását-nevelését, gondozását, felügyeletét, étkeztetését a szülők vagy más törvényes képviselők munkavégzésének, munkaerő piaci részvételét elősegítő programban, képzésben való részvételének, betegségének idejére biztosítja, valamint egyéb okból, ha a gyermek napközbeni ellátásáról nem tudnak a gyermek családjában megfelelően gondoskodni.
2. A bölcsődénk, a II. kerületi Egyesített Bölcsődék fenntartásában működő intézmény, amely 20 hetes kortól 3 éves korig biztosítja a kisgyermekek napközbeni ellátást.
 - 2.1. Amennyiben a gyermek a 3. életévét január 1-je és augusztus 31-e között betölti, a gondozási nevelési év végéig (augusztus 31-ig) tovább gondozható a bölcsődében.
 - 2.2. Amennyiben a gyermek a 3. életévét szeptember 1-je és december 31-e között tölti be, a következő év augusztus 31-éig gondozható a bölcsődében, ha a szülő, vagy törvényes képviselő nyilatkozik arról, hogy a gyermek napközbeni ellátását eddig az időpontig bölcsődei ellátás keretében kívánja megoldani.
 - 2.3. Amennyiben a kisgyermek a 3.-ik életévét betöltötte, de testi vagy értelmi fejlettségi szintje alapján még nem érett az óvodai nevelésre, az óvodai jelentkezését a bölcsődeorvos a kisgyermeknevelővel, valamint a bölcsődevezetővel egyetértésben nem javasolja, a gyermek a 4. életvének betöltését követő augusztus 31-ig tovább gondozható a bölcsődében.
3. A bölcsőde teljes integrációt biztosító csoportjaiban olyan sajátos nevelési igényű, illetve gyógypedagógiai tanácsadásra, korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermek vehető fel, aki, szakértői bizottság által kiadott szakvéleménnyel, illetve előzetes vizsgálati szakvéleménnyel rendelkezik. Ha a bölcsődei élet megkezdése után derül ki egy kisgyermekről, hogy szükséges lenne korai fejlesztésben részesülnie, akkor a szülőket, törvényes képviselőket erről tájékoztatni kell és a szülő, törvényes képviselő kötelessége és feladata a gyermek vizsgálatát kérni a kerületi Pedagógiai Szakszolgálattól. Ha a szülő, törvényes képviselő ezt a kötelességét elmulasztja, a bölcsődének, mint a gyermekvédelmi jelzőrendszer tagjának kötelessége jelezni a kerületi Család- és Gyermekjóléti Központ felé.
4. A bölcsődében a kisgyermekek ellátását segítő szakemberek támogatják. A segítő szakemberek (gyógypedagógus, szaktanácsadó, dietetikus, bölcsődeorvos) rendszeresen látogatják és szükség szerint megfigyeléseket végeznek a bölcsődei csoportban.
5. A bölcsőde eredményes nevelő- gondozó munkájához a kisgyermeknevelők tevékenységén kívül a működést elősegítő közalkalmazottak (bölcsődei dajka, ételmezésvezető és kisegítők) munkája is szükséges, akik szükség esetén rövid ideig maguk is a gyermekcsoportban tartózkodhatnak. A szülő a gyermek bölcsődei beszoktatása alatt a gyermekével együtt a csoportszobában tartózkodhat, de csak olyan tevékenységet folytathat, amely sem a saját, sem a többi gyermek nevelését/gondozását nem zavarja! A beszoktatási időn túl, a kisgyermeknevelővel előzetesen egyeztetett időpontban lehetőség van a gyermek bölcsődei látogatására.
6. A bölcsőde naponta reggel 6.00 órától délután 18.00 óráig tart nyitva. A gyermekek a bölcsődei napirend szerint 8.00-8.30 között reggeliznek, ezért kérjük a szülőket, hogy ez

idő alatt érkezésükkel ne zavarják az étkeztetést, gyermekükkel előtte vagy utána érkezzenek.

Étkezési időpontok:

Reggeli:	8 – 8 ³⁰ óráig
Tízórai:	9 ³⁰ – kor
Ebéd:	11.30 – 12 óráig
Uzsonna:	15.00 -15.30 óra

7. Kérjük a szülőket, hogy segítsék a csoportok napirendjének kialakítását azzal, hogy gyermekükkel legkésőbb 10.30-ig megérkeznek a bölcsődébe. Ha valamilyen oknál fogva később érkeznek, előre jelezzék azt gyermekük nevelőjének. Fontos, hogy étkezés közben ne zavarják a csoportot, mert a kisgyermeknevelők akkor nem tudnak megfelelően odafigyelni az érkező gyermekekre.
8. A gyermekek hazaviteléről a nyitvatartási időn belül kell gondoskodni, ezért kérjük, hogy legkésőbb 17.45-ig érjenek az intézménybe.
9. A bölcsődéből a gyermeket csak a szülőnek vagy más törvényes képviselőnek, illetve az általa írásban megbízott, legalább 18 életévét betöltött személynek adhatja ki a kisgyermeknevelő. Ha 18 éven aluli személy* érkezik a gyermekért, a kisgyermeknevelőnek vagy a bölcsődevezetőnek értesítenie kell azon 18 éven felüli személyeket, akik a családi füzetben ki vannak jelölve erre a feladatra. Amennyiben nem ér el senkit a megjelölt személyek közül és a bölcsőde nyitvatartási ideje lejárt, akkor köteles értesíteni a Család és Gyermekjóléti Központ készenléti ügyeleti segélyhívószámát. Ők értesítik a hatóságot (rendőrség), aki a gyermeket gyermekotthonban helyezi el a szülő, illetve más törvényes képviselő megérkezéséig.
10. A gyermek a szülőnek, vagy más törvényes képviselőnek, illetve a szülő által megbízott személynek csak abban az esetben adható át, ha az a személy korlátozottan nem cselekvőképtelen. Azt a személyt tekintik a jog korlátozottan cselekvőképtelennek, aki valamilyen tudatmódosítószer hatása alatt áll (például kábítószer, alkohol, műtét utáni állapot), ezáltal belátási képessége, tartósan vagy teljesen hiányzik, tehát nem tud felelősséget vállalni a kiskorú gyermek megnyugtató testi és lelki biztonságáért. Ebben az esetben is a 10. pontban leírtak szerint jár el a bölcsődevezető, vagy a kisgyermeknevelő.
11. A szülő, törvényes képviselő vagy az általa megbízott személy megérkezése után, ha a kisgyermeknevelő már „átadta” a gyermeket, a kicsi testi épségéért a gyermekért érkező személy a felelős.

***.A 2013.évi V. törvény a Polgári törvénykönyv 2/10. § (1) bekezdés értelmében kiskorú az, aki 18. életévét nem töltötte be.**

12. A bölcsőde átadójában minden gyermeknek van szekrénye, ahol a ruhák tárolhatók. Kérjük, itt csak a legszükségesebb dolgokat helyezték el, mert a bölcsődében hagyott, ill. a gyermekén lévő (nyaklánc, karkötő, fülbevaló, játékok stb.) tárgyakért nem tudunk felelősséget vállalni. A bölcsődébe nem hozható be olyan játék, amely elemmel (gombelem, ceruzaelem, stb.) működik, valamint olyan játék sem, amely apró darabokra széteshet!
13. Az eldobható pelenkáról és a törölkendőről a szülőnek kell gondoskodnia.
14. A bölcsődébe csak egészséges gyermek hozható. A közösség érdekében a lázas, antibiotikumot szedő vagy fertőzésre gyanús gyermek nem látogathatja az intézményt. A családban előforduló fertőző betegségről a bölcsődét értesíteni kell. **Az esetleges rendkívüli járványügyi intézkedésekről a bölcsődevezető naprakész tájékoztatást ad a szülőknek. Az év közben hozott hatósági intézkedéseket, szabályokat mindenki köteles betartani.**
15. Abban az esetben, ha a gyermek napközben belázasodik a bölcsődében (38°C), vagy hasmenése lesz, illetve egyéb komolyabb tüneteket produkál a kisgyermeknevelő értesíti a szülőket, törvényes képviselőket, vagy az általuk kijelölt hozzátartozót. Ilyen esetben kérjük vegyék fel a kapcsolatot a gyermekorvossal és ha ő úgy ítéli meg, hogy három nap után jöhet a gyermek bölcsődébe, akkor nem kérünk orvosi igazolást. Három napnál hosszabb betegség után minden esetben csak igazolással jöhet a gyermek bölcsődébe. Az értesítéshez feltétlenül szükséges a pontos cím és telefonszám, amit a családi füzetbe kérünk beírni. Ha adatváltozás (lakcím, telefonszám) történik, kérjük azonnal jelezzék a bölcsődevezető, illetve a kisgyermeknevelő felé az új elérhetőségüket.
16. Ha a szülő betegség vagy más ok miatt nem hozza gyermekét bölcsődébe, kérjük a távolmaradás okát jelentse be a bölcsődevezetőnek telefonon, vagy az intézet által megadott e-mail elérhetőségen. Amennyiben a gyermekorvos ő úgy ítéli meg, hogy három nap után jöhet a gyermek bölcsődébe, akkor nem kérünk orvosi igazolást. Három napnál hosszabb betegség után minden esetben csak igazolással jöhet a gyermek bölcsődébe. Kérjük továbbá, hogy a védőoltások megtörténtéről folyamatosan tájékoztassanak minket.
17. Abban az esetben, ha a gyermek nem jön bölcsődébe, s azt az előző pontban leírtak szerint előre jelezték, az étkezésért nem kell fizetni. A következő gondozási naptól azonban ezt csak úgy tudjuk érvényesíteni, ha délután 12 óráig jelzik a másnapi hiányzást, vagy ha a kicsi a bölcsődéből betegen távozik.
18. Egy hónapos folyamatos hiányzás után csak különösen indokolt esetben, illetve egyéni elbírálás alapján tudjuk a férőhelyet fenntartani.
19. A bölcsődében a közétkeztetésről szóló 37/2014.(IV.30.) EMMI rendeletnek megfelelően történik a gyermekek étkeztetése. Az ételallergiás vagy más egészségügyi okból diétára, speciális étrendre szoruló gyermeknek biztosítani tudjuk a diétás étkeztetést abban az esetben, ha a szülő szakorvosi véleménnyel tudja igazolni, hogy gyermeke diétára szorul.

(A háziorvos erre vonatkozó javaslata nem elfogadható, kivéve a szakorvosi vizsgálat lezárásáig, melynek időpontjáról a háziorvos igazolása szükséges). Kérjük, a gyermek gyógyszerérzékenységről is tájékoztassák a kisgyermeknevelőket. A vegetáriánus táplálkozás a bölcsődében nem megengedett.

20. A gyermekek étkeztetésére a csoportszobákban található gyermekasztalok és székek használhatók. A bölcsőde más helyiségeit (fürdőszoba, gyermeköltöző, folyosók) erre a célra, kérjük higiénés szempontok miatt, ne használják. Ennek értelmében kérjük fogadják el, hogy a kisgyermeknevelőink sem adhatják ki délután a gyermekükért korán érkező szülőknek, törvényes képviselőknek a gyermekek uzsonnáját.
21. A gyermekek születésnapjának megünneplésére, illetve más ünnepek megtartására lehetőség van a bölcsődében. Ezekre az eseményekre csak olyan aprósüteményeket tudunk elfogadni, melyek gyárilag csomagoltak, lejáratí időt tartalmaznak és hűtést nem igényel. Tortát még akkor sem áll módunkban bevenni, ha azt cukrászdában készítették el és számlával igazolják.
22. A családi füzetbe kisgyermeknevelőink havi, illetve negyedévi rendszerességgel tájékoztatást adnak a gyermekek fejlettségéről. Örömmel fogadjuk, ha a szülők, törvényes képviselők is bejegyzéseikkel gazdagítják ismereteinket a gyermek egészségi állapotára, fejlődésére vagy otthoni eseményekre vonatkozóan.
23. A bölcsőde – az alvási idő kivételével – lehetőséget biztosít a szülőknek, törvényes képviselőknek, hogy betekintést nyerjenek az intézmény szakmai munkájába, megismerjék nevelési célkitűzéseinket, a kisgyermeknevelőink által alkalmazott nevelési módszereket, és a gyermekek fejlettségéhez igazított kultúrhygiénés szokások elsajátításának eredményeit. Reméljük nyitottságunk lehetővé teszi, hogy partneri kapcsolat alakuljon ki a bölcsőde és a családok között.
24. A 15/1998. NM rendelet 36§ (3a) pontja értelmében a keresőtevékenységet folytató vagy folytatni kívánó szülőnek legkésőbb a gyermek bölcsődei ellátásának megkezdését megelőző két héttel a bölcsőde vezetőjének be kell mutatni a munkáltatói igazolást, annak hiányában munkáltatójának igazolását arról, hogy a szülő nála alkalmazásban fog állni, megjelölve annak kezdő időpontját is.

A munkáltatói igazolással egy időben a szülőnek le kell adnia a személyi térítési díj megállapításához szükséges jövedelemnyilatkozatot és a kedvezmény igényléséhez szükséges dokumentumokat is, az ellátási megállapodás megkötéséhez, valamint a beszoktatás megkezdéséhez. Ha ezek a dokumentumok nem állnak rendelkezésre, akkor nem tudjuk megkezdeni a gyermek beszoktatását.

25. A személyi térítési díjat a Budapest Főváros II. kerületi Önkormányzat 3/2015(II.27.) rendelete szabályozza, mely magába foglalja az étkezésért és a gondozásért fizetendő térítési díjat, ill. a kedvezményezett körét és mértékét.

A bölcsődei gondozás esetén gondozási díjmentesség illeti meg a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő, a tartós beteg vagy fogyatékos, a három

vagy többgyermekes család gyermekét, illetve átmeneti gondozásban lévő, az ideiglenes hatállyal nevelőszülőnél, gyermekotthonban, átmeneti vagy tartós nevelésbe vett gyermek családját.

26. A személyi térítési díj befizetése csekken vagy átutalással történhet, melyet minden hónapban a megadott határidőig kérjük teljesíteni.
27. A bölcsőde ünnepnapokon, a Bölcsődék napján, mely április 21-én (vagy ha az hétvégére esik, akkor a következő munkanapon) és a hivatalos munkaszüneti napokon zárva tart.

Ezekén a napokon kívül a Budapest Főváros II. Kerületi Önkormányzat Képviselőtestülete által jóváhagyott időpontban nyáron 5 hétre bezár. Kérjük a kedves szülőket, törvényes képviselőket, hogy a zárás ideje alatt gondoskodjanak gyermekeik elhelyezéséről, illetve, ha szükséges, az ügyeletes bölcsőde a zárás idején is fogadja a kicsiket. A zárás időpontjáról és az ügyeletes bölcsőde elérhetőségéről minden év február 15-ig tájékoztatjuk Önöket.
28. Felhívjuk a szülőket, törvényes képviselőket figyelmét, hogy a bölcsőde területén és annak 5 m-es körzetében tilos a dohányzás!
29. A bölcsőde udvarára **kerékpárt behozni**, vagy az udvar területén **tárolni balesetveszélyes és tilos!**
30. A babakocsikat csak az erre kijelölt helyen lehet tárolni, más helyiségbe betolni vagy bevenni tilos!
31. Az intézmény felszerelési tárgyait, eszközeit, az ellátott gyermekek és szüleik, törvényes képviselőik, valamint a bölcsőde dolgozói kötelesek rendeltetésszerűen használni. Ha a bölcsőde dolgozói, illetve a szülők, törvényes képviselők szándékosan kárt okoznak, akkor a károkozásért anyagi felelősséget kell vállalniuk.
32. Egyéb – a gyermek ellátásával kapcsolatos észrevételüket szívesen fogadjuk. Panasz esetén forduljanak bizalommal a kisgyermeknevelőkhöz. Amennyiben nem kapnak érdemi segítséget, úgy azt jelezzék az intézmény vezetőjének szóban vagy írásban.
33. A bölcsőde Érdekképviselői Fórumot működtet, melynek szabályzatát a házirend melléklete tartalmazza.

IV. A kapcsolattartás formái és ideje

A bölcsődében a család és a bölcsőde együttműködése döntő fontosságú, mivel a kisgyermek kora és fejlettsége nem teszi lehetővé, hogy „közvetítőként” lépjen fel.

1. **Családlátogatás**-családlátogatásra kisgyermeknevelőink a beszoktatást megkezdése előtti héten mennek el, mert tapasztalunk szerint a gyermekek is természetben tudnak viselkedni a megszokott és biztonságot nyújtó otthoni környezetben, a szülők, törvényes képviselők is bátrabban megnyílnak és mesélnek gyermekeikről, nevelési elveikről.
2. **A gyermek szülővel történő beszoktatása** - minimum két hét, sajátos nevelési igényű, illetve gyógypedagógiai tanácsadásra, korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermek esetében a gyermek állapotának függvényében hosszabb

idejű is lehet - megkönnyíti az új környezetbe való beilleszkedést, csökkenti az adaptációs nehézségeket, lehetőséget ad a szülőknek, törvényes képviselőknek a nevelési feladatok és a hasonló korú gyermekek tevékenységének megfigyelésére.

3. **Szülői értekezletre évente** 1-2 alkalommal kerül sor. Az egyes szülői értekezletek alkalmával, az összevont szülői értekezleteken a bölcsőde egészét érintő kérdésekről esik szó.
4. **A család és a bölcsőde kapcsolatának erősítésére szolgál** a kisgyermeknevelő-szülő, törvényes képviselő napi találkozója is, mely során információt cserélnek a gyermek napi tevékenységéről. A családi füzetbe történő bejegyzéseket szívesen vesszük, akár a gyermek egészségi állapotára, akár a fejlődésére, vagy az otthoni eseményekre vonatkozóan.
5. **A bölcsőde napi életébe való betekintés a szülők, törvényes képviselők számára folyamatos.** Külön alkalmat, lehetőséget kínálunk nyílt napok, egyéb ünnepek alkalmával is. Kérjük, hogy várható látogatásuk időpontját előre egyeztessék a bölcsőde vezetőjével.
6. A bölcsőde vezetője a felvétel alkalmával, később pedig a napi csoportlátogatások és egyéni beszélgetések lehetőségének biztosításával tart kapcsolatot a szülőkkel.

Az érvényben lévő házirend módosítását kezdeményezheti:

- Intézményvezető
- a bölcsőde vezetője,
- az Érdekképviselői Fórum.

A Házirend hatálya kiterjed az intézménybe járó gyermekekre, szüleikre, törvényes képviselőikre, valamint az általuk írásban meghatalmazott egyéb személyekre, akik a gyermeküket hozzák, viszik, és az intézmény valamennyi munkatársára.

Az esetleges rendkívüli helyzet okozta intézkedésekről a bölcsődevezető naprakész tájékoztatást ad a szülőknek. Az év közben hozott intézkedéseket, szabályokat a Házirend kiegészítéseként folyamatosan közzétesszük, melyet a hatályossága napjától mindenki köteles betartani.

A házirend betartását köszönjük, reméljük, együttműködésünket segíti.

.....

Érdekképviselési Fórum elnöke

.....

Bölcsődevezető

A házirendben foglaltakat tudomásul vettem és magamra nézve kötelezőnek tartom.

.....

szülő vagy más törvényes képviselőjének aláírása

Megállapodás

mely létrejött a Budapest II. kerületi Egyesített BölcsődékTörökméz tagintézményének vezetője, - mint a napközbeni ellátást biztosító intézmény-, valamint a bölcsődei ellátásban részesülő gyermek szülője (törvényes képviselője) között.

Gyermek adatai

Név:	
Születési hely, idő:	
Anyja neve:	
Lakóhelye:	
Tartózkodási helye:	
TAJ száma:	

Szülők adatai:

A N Y A	Név:	
	Születési név:	
	Születési hely, idő:	
	Anyja neve:	
	Lakóhelye:	
	Tartózkodási helye:	
A P A	Név:	
	Születési hely, idő:	
	Anyja neve:	
	Lakóhelye:	
	Tartózkodási helye:	

Törvényes képviselőadatai:

Név:	
Születési név:	
Születési hely, idő:	
Anyja neve:	
Lakóhelye:	
Tartózkodási helye:	

- A gyermek bölcsődei ellátása: 20.....tól kezdődik, és **határozatlan időre** szól, de megszűnik az ellátás, ha a gyermek a 3. életévét betöltötte és a bölcsődei gondozási-nevelési év véget ért. Ha a gyermek a 3. évét betöltötte, de testi vagy szellemi fejlettségi szintje alapján még nem érett az óvodai nevelésre, és óvodai jelentkezését a bölcsőde orvosa nem javasolja, bölcsődében gondozható negyedik életévének betöltését követő augusztus 31-ig. Ha a gyermek szeptember 1-je és december 31-e között tölti be a harmadik életévét, szintén a következő bölcsődei nevelési év végéig gondozható bölcsődében, ha a szülő, törvényes képviselő nyilatkozik arról, hogy a nevelési év végéig a bölcsődei ellátást kívánja igénybe venni.

- A sajátos nevelési igényű gyermek bölcsődei nevelésben, gondozásban legfeljebb annak az évnek az augusztus 31. napjáig vehet részt, amely évben a hatodik életévét betölti.

Ezen időszak alatt fent nevezett gyermek a bölcsőde által nyújtott alapellátásokra jogosult, ill. fejlődése érdekében az intézmény együttműködik a gyermek korai fejlesztését és gondozását, vagy a fejlesztő nevelését ellátó területileg illetékes pedagógiai szakszolgálati intézménnyel.

- A sajátos nevelési igényű gyermek bölcsődébe abban az esetben vehető fel, ha a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 4. § 25. pontjában foglaltak szerinti sajátos nevelési igényét megállapították. A gyermeket próbaidővel lehet felvenni, melynek legrövidebb időtartama egy hónap. A próbaidő letelte után a gyermekkel közvetlenül foglalkozó szakmai csoport (bölcsőde orvos, gyógypedagógus, kisgyermeknevelő, bölcsődevezető) véleményének figyelembevételével kell dönteni a gyermek további neveléséről, gondozásáról.

Elutasítás esetén a gyermeket további korai fejlesztése érdekében a 15/1998 (IV. 30.) NM rendelet 36. § (4) bekezdése szerint a bölcsőde értesíti a gyermek fejlesztését ellátó területileg illetékes pedagógiai szakszolgálatot.

- A bölcsődei ellátásért a szülő havi rendszerességgel fizeti a személyi térítési díjat, melyet a Gyvt. 147.§ - 148 § értelmében külön meg kell határozni a gyermek gondozására, nevelésére, nappali felügyeletére és a vele történő foglalkozásra (a továbbiakban együtt: gondozására), valamint a 151. § (3) bekezdésében foglaltak szerint a gyermekétkeztetésre vonatkozóan, melynek összegét a települési önkormányzat képviselőtestülete minden év április 1-ig rendeletben határozza meg.
- Az intézményvezető a kötelezettet a beiratkozás napján írásban értesíti a személyi térítési díj összegéről. Ehhez szükséges, hogy a szülő (gondviselő) két héttel a beszoktatás

megkezdése előtt leadja a jövedelemnyilatkozatot és a kedvezmény megállapításához (MÁK igazolás, illetve szakorvosi és szakértői bizottsági igazolás, 3 vagy több gyermeket nevelők nyilatkozata, rendszeres gyermekvédelmi támogatásról szóló határozat) szükséges dokumentumokat a bölcsőde vezetőjének.

A térítési díjat a szülő minden hónap 15-ig köteles csekken befizetni és annak bizonylatát bemutatni az intézmény vezetőjének.

- A bölcsődei ellátás keretében az intézmény a gyermek és a szülők számára biztosítja a Bölcsődei nevelés-gondozás szakmai szabályaiban előírt szakmai feltételeket és előírásokat.
- A megállapodás megkötésével egy időben nyilatkozom, hogy a II. kerületi Egyesített Bölcsődékúti tagintézmény vezetőjének szóbeli tájékoztatását megkaptam:
 - a) az ellátás tartamáról és feltételeiről,
 - b) az intézmény által vezetett, reá vonatkozó nyilvántartásokról,
 - c) az érték- és vagyonmegőrzés módjáról,
 - d) az intézmény házirendjéről,
 - e) panaszjoga gyakorlásának módjáról,
 - f) a fizetendő térítési, illetve gondozási díjról,
 - g) a jogosult jogait és érdekeit képviselő érdek-képviselési fórumról.

Az ellátásra jogosult gyermek törvényes képviselője, illetve a fiatal felnőtt köteles

- az intézmény által vezetett nyilvántartásokhoz adatokat szolgáltatni,
- nyilatkozni a jogosultsági feltételekben, valamint a személyazonosító adatokban beállott változásokról.

Az intézményben folyó gondozó-nevelő munkáról és az a-g pontokban felsoroltakról a szóbeli tájékoztatást tudomásul veszem, az intézmény házirendjét átvettem és az abban foglaltakat betartom.

A bölcsődei Megállapodásban szereplő adatok kezeléséhez hozzájárulok.

Budapest, 20.....

.....
.....

Szülő, vagy más törvényes képviselő

Szülő, vagy más törvényes

.....
Tagintézmény vezető

Megállapodás jogszabályi háttere:

- Gyvt.
- A személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV.30.) NM. rendelet.
- A személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások és gyermekvédelmi szakellátások térítési díjáról és az igénylésükhöz felhasználható bizonyítékokról szóló 328/2011. (XII. 29.) Korm. rendelet, valamint
- Budapest Főváros II. kerületi Önkormányzat Képviselő-testületének 3/2015. (II.27.) önkormányzati rendelete a szociális igazgatásról és egyes szociális és gyermekjóléti ellátásokról.